

Protocol verlengde of versnelde kleuterperiode

Overgang van groep 1 naar 2 en van 2 naar 3

Protocol nummer: LvB/P01/31-03-2021

Doel: vastleggen richtlijnen en werkwijze bij overgang van groep 1 naar 2 en van 2 naar 3 en hiermee duidelijkheid scheppen voor alle betrokkenen.

Doelgroep: leerlingen van groep 1-2, hun ouders en leerkrachten

Achtergrond:

Wettelijk kader

De wet op het primair onderwijs schrijft voor dat een school rekening houdt met individuele verschillen tussen leerlingen. Een school moet voor al haar leerlingen aan het einde van een schooljaar bekijken of doorstroming naar een volgende groep aan de orde kan zijn. De wet maakt hierbij onderscheid tussen doorstromen in de kleuterperiode en in de periode van groep 3 tot en met groep 8. Een school moet ernaar streven dat een leerling in 8 jaar de basisschool doorloopt. Uiterlijk in het jaar waarin de leerling 14 jaar wordt, moet een leerling doorstromen naar het middelbaar onderwijs.

De wet maakt onderscheid tussen kleutergroepen en groep 3-8 omdat kinderen halverwege een schooljaar in kunnen stromen in groep 1. In de kleuterperiode is het daardoor nodig om goed te verantwoorden of en wanneer een leerling doorstroomt naar de volgende groep.

De overgang van een leerling van groep 1 naar 2 en van groep 2 naar 3 heeft te maken met de ontwikkeling van de leerling. De beslissing tot verlengen van de kleuterperiode is een inhoudelijke beslissing die leerkrachten in overleg met de intern begeleider nemen als onderwijsprofessionals.

In groep 1-2 kijken de we naar werkhouding, cognitieve ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling. Het oordeel van de leerkrachten is gebaseerd op observaties en beoordelingen aan de hand van de doelen in het leerlingvolgsysteem. De school kan daarnaast verschillende meetinstrumenten en kijkwijzers gebruiken, zie ook verderop in deze tekst.

Overgaan staat los van de leeftijd van de leerling.

Definities/afkortingen:

Leerlingvolgsysteem:

Geheel van gegevens en meetinstrumenten waarmee we de ontwikkelingen van onze leerlingen volgen en vastleggen

Leerlingdossier:

Alle door de school vastgelegde informatie over een leerling. Dit betreft onderwijsresultaten, observaties, verslagen en informatie van derden, verslagen van gesprekken, andere voor het onderwijs relevante informatie.

Kijkwijzers:

Hulpmiddel om systematisch situaties te observeren, een kijkwijzer kan gaan over een bepaald facet van de situatie of juist helpen om een algemeen beeld te vormen

Observatielijsten:

Een overzicht van leerdoelen in groep 1-2 en de daarbij horende criteria voor het behalen van die doelen. De doelen zijn verdeeld over 2 kleuterjaren

Februariescreening:

Een korte vragenlijst m.b.t. de minimumdoelen voor taal en rekenen voor midden groep 2 waarmee vast te stellen is of een leerling deze doelen haalt.

Leervoorwaardenonderzoek:

Een uitgebreider onderzoek dan een februariescreening, ook m.b.t. de doelen voor taal en rekenen. Dit onderzoek geeft gedetailleerder inzicht in waar een leerling staat m.b.t. deze doelen en waar nog hiaten zijn.

IB-er:

De intern begeleider. De IB-er is verantwoordelijk voor de leerlingzorg binnen de school en begeleidt leerkrachten bij vragen op dit gebied.

Werkwijze/procedure/proces beschrijving:

Criteria voor overgang van groep 1 naar 2 en van 2 naar 3

Als de leerkracht twijfelt of het verstandig is een leerling door te laten gaan van groep 1 naar groep 2 of van groep 2 naar groep 3 gaat de leerkracht hierover tijdens het schooljaar regelmatig in gesprek met de IB-er en met de ouders van de leerling. Samen houden ze de ontwikkeling van de leerling in de gaten. De leerkracht maakt een verslag van deze gesprekken in het leerlingdossier in ParnasSys.

Aan het eind van het schooljaar (uiterlijk 4 weken voor de zomervakantie) neemt de leerkracht, in samenspraak met de IB-er en directeur, de definitieve beslissing over wel of niet doorstromen naar de volgende groep.

Aan het eind van het schooljaar bekijkt de leerkracht aan de hand van onderstaande criteria of een leerling door kan stromen naar de volgende groep. Als bij een leerling één of meerdere van deze criteria van toepassing zijn, kan de leerkracht beslissen om de leerling niet door te laten stromen.

- In de observatielijsten taal en rekenen van eind groep 1/groep 2 scoort de leerling op meer dan de helft van de onderwerpen onvoldoende.
- In de lijst criteria voor overgaan van groep 1 naar groep 2/groep 2 naar groep 3 (zie bijlage) scoort de leerling op 50% of meer van de onderdelen een matig tot zwak.
- Observaties van de leerkracht met betrekking tot een onvoldoende werkhouding, concentratie en/of sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling.
- Er zijn specifieke ontwikkelingsproblemen of ontwikkelingsstoornissen.

Extra screening in groep 2

Bij de tussentijdse evaluatie van de ontwikkeling van een leerling kan de leerkracht of de intern begeleider de korte februariescreening afnemen. Dit doet de leerkracht als er twijfels zijn over de rijpheid van een leerling m.b.t. de overgang naar groep 3.

Als de genoemde criteria voor overgang naar het volgende jaar en de februari-screening onvoldoende informatie geven om te beslissen over de overgang naar groep 3, kan de leerkracht in overleg met de intern begeleider besluiten om ook een leervoorwaardenonderzoek af te nemen. Dit onderzoek wordt afgenomen in het voorjaar van groep 2.

Beslissing over wel/niet doorstromen naar de volgende groep

De resultaten van de verschillende toetsen en observaties worden besproken met de ouders. De leerkracht neemt, in samenspraak met de IB-er en directeur, de beslissing over wel/niet doorgaan naar groep 3. Deze beslissing wordt schriftelijk vastgelegd. De leerkracht bespreekt de beslissing met de ouders.

Als ouders niet akkoord gaan met deze beslissing, kunnen ze bezwaar aantekenen. Protocolen m.b.t. klachten en bezwaar zijn te vinden op de website van school.

Niet doorstromen naar de volgende groep

Als gekozen wordt voor niet doorstromen naar de volgende groep, maakt de leerkracht een plan voor de invulling van het volgende leerjaar. Met de IB-er samen wordt gekeken of extra ondersteuning nodig is of dat het nodig is om de leerling tijd en ruimte te geven om te rijpen, zodat hij goed in staat is de aangeboden lesstof tot zich te nemen. Afspraken worden vastgelegd in het groepsplan en in eventuele individuele handelingsplannen. Als daartoe aanleiding is, wordt de hulp van de IB-er ingeschakeld om extra ondersteuning door derden in te zetten.

De leerkracht bespreekt de plannen met de ouders.

De mogelijkheid bestaat om een leerling van groep 1 in oktober of op zijn laatst in december alsnog door te laten stromen naar groep 2.

Wel doorstromen naar de volgende groep

Als in overleg met de IB-er gekozen wordt om de leerling toch door te laten gaan naar groep 2/groep 3, maakt de leerkracht specifieke afspraken over extra ondersteuning van de leerling. Deze ondersteuning wordt vastgelegd in het groepsplan en eventueel in individuele handelingsplannen. De leerkracht bespreekt de plannen met de ouders.

Bij doorstroming naar groep 3 vindt in dit geval een warme overdracht naar groep 3 plaats. Hierbij zijn aanwezig: de leerkracht van groep 2, de ouders van de leerling, de leerkracht van groep 3. In deze overdracht worden specifieke afspraken gemaakt over extra ondersteuning in groep 3. Deze afspraken worden in groep 3 in het groepsplan vastgelegd en in eventuele individuele handelingsplannen.

Versnelde doorstroming naar groep 2 of groep 3

Soms ontwikkelen kinderen zich sneller dan hun leeftijdsgenoten. Het kan dan nodig zijn voor een leerling om eerder de mogelijkheid te krijgen om mee te doen bij het aanbod van groep 2 of eerder door te stromen naar groep 3.

Als de leerkracht ziet dat dit bij een leerling het geval kan zijn, bespreekt de leerkracht dit tijdens het schooljaar met de ouders en de IB-er. De leerkracht maakt een verslag van deze gesprekken in het leerlingdossier in ParnasSys. Meer informatie over versnelde doorstroming is terug te lezen in het Protocol begaafde leerlingen.

Kwaliteitseisen:

Elke vier jaar wordt dit protocol herlezen en geactualiseerd. De MR wordt geconsulteerd en om input gevraagd. Daar waar nodig, wordt het protocol aangepast wanneer er wettelijke maatregelen komen.

Bronnen en referenties:

- [Wie bepaalt of mijn kind blijft zitten of overgaat naar de volgende groep of klas? | Rijksoverheid.nl](#)
- Het protocol begaafde leerlingen is op te vragen bij de directie.
- [Regelingen en protocollen - Dr. Lammerts van Bueren \(lvbueren.nl\)](#) voor gegevens over de klachtenregeling

Bijlage 1

Beslissingsaspecten Dr. Lammerts van Buerenschool

Overgang van groep 2 naar groep 3

Naam leerling	
Geboortedatum	
Groep	
Ingevuld door	
Ingevuld op	

		Score 1	Score 2	Score 3
	Werkhouding:			
1	Gedrag tijdens klassikale activiteiten (actief meedoen, zich aangesproken voelen)			
2	Werkhouding tijdens werkles (zelfstandig kunnen werken, doorwerken, concentratie, zelf oordeel kunnen geven)			
3	Motivatie voor werkjes tijdens werkles (ook zelf kiezen voor ontwikkelingsmateriaal)			
4	Werkverzorging (niveau tekenwerk, verzorging knip- en plakwerk)			
5	Motivatie tijdens kringactiviteiten			
	Prestatiegebieden:			
6	Kwaliteit van kringgedrag			
7	Prestatie werkles bij vrij werk			
8	Prestatie werkles bij opdracht van leerkracht			
9	Beheersing ontwikkelingsmaterialen			
10	Taalbeheersing			
11	Visuele discriminatie (gemeten d.m.v. ontwikkelingsmateriaal en/of gezien bij kringactiviteiten)			
12	Auditieve discriminatie (gemeten d.m.v. ontwikkelingsmateriaal en/of gezien bij kringactiviteiten)			
13	Oog-handcoördinatie			
14	Omgaan met hoeveelheden (rekenvoorwaarden volgens LVS-observatielijsten: synchroon tellen, resultaatief tellen, getalbegrip t/m 10, rekenbegrippen)			
15	Omgaan met letters en taal (taalvoorwaarden volgens LVS-observatielijsten: woorden nazeggen, klankverschillen, eindrijm, klanken uitluisteren, auditieve synthese, letterkennis, woord nastempelen)			

	Sociaal-emotionele ontwikkeling (zie ook Kanvas observatie):			
16	Zelfvertrouwen			
17	Weerbaarheid			
18	Zelfredzaamheid (zelfstandigheid, zelf oplossingen kunnen bedenken, effectief om hulp kunnen vragen aan andere leerlingen en/of leerkracht)			
19	Sociale omgang met andere kinderen			
20	Speelgedrag (samen spelen, afspraken maken over spel)			
	Motorische ontwikkeling:			
21	Fijne motoriek m.b.t. werkjes (knippen op lijn, vouwen, ontwikkelingsmateriaal)			
22	Schrijfmotoriek (pengreep, druk op potlood, sturing potlood)			
23	Grote motoriek (observaties tijdens gymlessen)			
	Totaal:			

Hoe beoordelen:

1 = niet/onvoldoende aanwezig

2 = matig aanwezig

3 = voldoende aanwezig

Oordeel

Duidelijk advies voor verlenging groep 2	Geen optimale voorwaarden voor groep 3	Langer in groep 2 blijven is niet nodig of nadelig.
--	--	---

